

USLUGE

POSLOVNI NASTAN ZA PRUŽANJE USLUGA

U slučaju neuređenog Brexit-a pružatelji usluga iz UK bit će obvezni imati poslovni nastan u RH, bez slobode pružanja usluge za dio djelatnosti iz domene primjene Direktive o uslugama odnosno [Zakona o uslugama](#). Isto vrijedi i za hrvatske pružatelje usluga koji posluju u UK.

Detaljnije informacije o povezanosti gospodarstva EU i UK kroz unutarnje tržište dostupne su u [Brexit komunikaciji Europske komisije](#), a o regulaciji UK tržišta na [Product Market Regulation – PMR](#).

KREDITNE INSTITUCIJE

Kreditna institucija sa sjedištem u RH koja želi pružati usluge u UK nakon njenog izlaska iz EU morat će u UK osnovati podružnicu, za što treba dobiti odobrenje [Hrvatske narodne banke](#). Za osnivanje podružnice, morati će ishoditi i odobrenje nadležnog tijela u UK, [Bank of England](#) (tj. *Prudential Regulation Authority*). Također skrećemo pažnju i na obavijest [Bank of England vezano uz privremeni režim](#).

Kreditna institucija sa sjedištem u UK, moći će na području RH pružati bankovne i/ili financijske usluge samo preko podružnice, ako je ovlaštena pružati te usluge u državi u kojoj joj je sjedište, uz uvjet da je dobila [odobrenje Hrvatske narodne banke za osnivanje podružnice](#). Također, da bi osnovala predstavništvo u RH, kreditna institucija sa sjedištem u UK mora dobiti [odobrenje Hrvatske narodne banke za osnivanje predstavništva](#).

INSTITUCIJE ZA PLATNI PROMET

Institucija za platni promet sa sjedištem u RH koja želi pružati usluge u UK nakon njenog izlaska iz EU morat će se osnovati kao institucija sa sjedištem u UK.

Institucija za platni promet sa sjedištem u UK moći će na području RH pružati usluge isključivo kao institucija za platni promet osnovana u RH koja je dobila odobrenje od strane Hrvatske narodne banke.

INSTITUCIJE ZA ELEKTRONIČKI NOVAC

Institucija za elektronički novac sa sjedištem u RH koja želi pružati usluge u UK nakon njenog izlaska iz EU morat će se osnovati kao institucija sa sjedištem u UK.

Institucija za elektronički novac sa sjedištem u UK, moći će na području RH pružati usluge kao institucija za elektronički novac osnovane u RH ili preko podružnice, ako zadovoljava uvjete za osnivanje podružnice iz treće države uređene [Zakonom o elektroničkom novcu](#) te je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke za osnivanje podružnice.

AGENCIJE ZA KREDITNI REJTING (CRA), TRGOVINSKI REPOZITORIJI (TR) I OVLAŠTENI MEHANIZMI OBJAVLJIVANJA (APA)

UK CRA gube *passport*, te se njihove ocjene kreditne kvalitete ne mogu dalje koristiti, osim u slučaju da je UK CRA dio grupe EU CRA i njihov rejting potvrdi ta EU CRA. Stoga, prospekti izdavatelja koji u sebi sadrže ocjenu kreditnog rejtinga koji je izdala UK CRA moraju uključiti upozorenje da takav rejting nije izdan od regulirane EU CRA.

UK TR izgubiti će postojeću licencu i postati TR-ovi iz treće zemlje, koji se moraju prijaviti ESMA-i za postupak priznavanja, tek nakon čega će se posredstvom njih moći izvršavati obveze izvještavanja iz Uredbe EMIR i Uredbe SFTR.

RH subjekti koji koriste usluge **UK APA** za objavu podataka o OTC transakcijama prema obvezi iz Uredbe MiFIR, više neće moći koristiti usluge takvih subjekata, osim u slučaju njihove relokacije u jednu od EU-27 država članica.

INVESTICIJSKA DRUŠTVA

U slučaju neuređenog izlaska UK iz EU, investicijska društva gube pravo izravnog pružanja investicijskih usluga malim i profesionalnim ulagateljima u RH, a ako žele nastaviti pružati usluge, moraju ili otvoriti podružnicu (kojoj [Hanfa](#) sukladno [Zakonu o tržištu kapitala](#) izdaje odobrenje za rad) ili takvu uslugu izravno mogu pružiti isključivo na inicijativu samog klijenta, što znači da su marketing i ponuda usluga na inicijativu takvog društva na području RH, u načelu, zabranjeni. Podružnice UK investicijskih društava u RH morat će ili prestati s radom, ili ishoditi odobrenje za rad podružnice iz treće zemlje od Hanfe i tako postati regulirani subjekt u RH.

Za izravno pružanje usluga institucionalnim ulagateljima u RH, UK investicijska društva će se trebati registrirati u [ESMA registru](#) investicijskih društava iz trećih zemalja. Radi toga institucionalni ulagatelji u RH moraju revidirati aranžmane koje imaju s UK društvima.

RH investicijska društva, kao i UK notificirana društva, dužna su svoje klijente na vrijeme, točno i potpuno izvijestiti o posljedicama neuređenog izlaska UK iz EU, na način kako je opisano u [ESMA-inom priopćenju](#) od 19.12.2018.

INVESTICIJSKI FONDovi I DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE

Kod fondova i društava za upravljanje, neuređeni izlazak UK iz EU znači da njihova notifikacija više nije valjana, a svi UK fondovi (UCITS, AIF, EuVECA, EuSEF, ELTIF, MMF) se imaju smatrati *non-EU AIF*-ovima i mogu se nuditi RH ulagateljima samo kroz tzv. *national private placement* režim¹ (NPPR) koji RH nije implementirala u ZAIF-u, što znači da se UK fondovi nakon neuređenog izlaska UK iz EU ne mogu nuditi RH ulagateljima.

RH investicijski i mirovinski fondovi koji ulažu u UK financijske instrumente, što sada postaje ulaganje u treću zemlju, moraju voditi računa o novom pravnom okviru koji se primjenjuje na njihova ulaganja².

DEPOZITARI I SKRBNICI

Za RH depozitare i skrbnike koji za svoje klijente (npr. investicijske i mirovinske fondove) obavljaju poslove depozitara odnosno kojima pružaju uslugu skrbništva, a delegirali su poslove skrbništva na treće osobe koje su osnovane u UK, predstoji zadatak analize propisa UK-a kao treće zemlje, a da bi mogli prikazati rizike svojim klijentima i provesti odgovarajuće zaštitne mjere, posebno vezano za tretman financijskih instrumenata u slučaju insolventnosti treće osobe.

SUSTAVI NAMIRE, SREDIŠNJE DRUGE UGOVORNE STRANE I SREDIŠNJI DEPOZITORIJ

Prema trenutno raspoloživim informacijama, RH „sudionici“ u smislu Direktive o konačnosti namire (*Settlement Finality Directive – SFD*) ne sudjeluju u UK sustavima namire. Međutim, RH sustav namire ima opciju prijaviti se u UK privremeni režim, ako je potrebno radi osiguranja kontinuiteta poslovanja. Ovo znači da bi se središnji depozitorij vrijednosnih papira (CSD) sa sjedištem u RH, kao sustav namire, trebao notificirati *Bank of England* (nadležno tijelo za CSD-ove u UK-u) u slučaju da:

- postoje sudionici RH sustava namire koji imaju sjedište u UK-u ,
- postoje indirektni sudionici RH sustava namire koji imaju sjedište u UK-u.

Vezano uz UK središnje druge ugovorne strane (CCP), svi bi oni postali nekvalificirani i nepriznati CCP-evi iz treće zemlje i njihova EMIR licenca više ne bi bila važeća. Da bi se izbjegli poremećaji na EU financijskim tržištima, Europska komisija je 19. prosinca 2018. donijela privremene odluke o priznavanju istovjetnosti UK zakonodavstva za CCP-eve (na razdoblje od 12 mjeseci nakon Brexita), a ESMA je paralelno krenula s postupkom priznavanja UK CCP-eva, o čemu je izdala

¹ Članci 36. i 42. AIFMD-a kojima je uređen tzv. national private placement režim i koji daju mogućnost državama članicama da dozvole autoriziranim EU UAIF-ovima da na svom teritoriju (RH), bez putovnice nude udjele AIF-ova iz treće države kojima upravljaju, odnosno mogućnost da dozvole UAIF-ovima iz trećih država da na svom teritoriju (RH), bez putovnice nude udjele AIF-ova kojima upravljaju, nisu implementirani u ZAIF. Dakle, na teritoriju RH nije moguće bez putovnice nuditi udjele AIF-ova iz trećih država kao ni udjele AIF-ova kojima upravljaju UAIF-ovi iz trećih država

² Ova obveza je primjenjiva i na ostale institucionalne ulagatelje.

priopćenje dana 19. prosinca 2018. godine. Istovrsne odluke Europska komisija i ESMA su donijele i za UK CDS-ove (na razdoblje od 24 mjeseca nakon Brexit-a). U tom smislu, kod neuređenog izlaska UK iz EU ne bi trebalo doći do trenutačnog poremećaja na tržištu izvedenica. Međutim, RH subjekti koji indirektno koriste usluge UK CCP-eva bi trebali imati spremne i alternative aranžmane nakon isteka ovog privremenog perioda.

Za EU CSD-ove i CCP-eve koji pružaju usluge u UK-u ili koji namjeravaju pružati usluge u UK-u, [Bank of England je izdala priopćenja](#) vezano uz mogućnost korištenja UK privremenog režima.

DRUŠTVA ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE I DISTRIBUTERI OSIGURANJA

Nakon izlaska UK iz EU, društva za osiguranje i reosiguranje iz UK će svoje usluge moći pružati na području RH isključivo putem podružnice odnosno na temelju prava poslovnog nastana.

Iznimno, društvo za reosiguranje iz UK će moći na području RH obavljati poslove reosiguranja putem slobode pružanja usluga ako je režim regulatornog sustava solventnosti UK kao treće države utvrđen od strane Europske komisije u skladu s [Uredbom \(EU\) br. 2015/35](#) i drugim propisima Europske komisije kojima se uređuje istovjetnost u vezi s društvima za reosiguranje iz treće države, istovjetan s regulatornim sustavom solventnosti određenim [Zakonom o osiguranju](#). Ugovori o reosiguranju sklopljeni s društvima za reosiguranje iz treće države, pod uvjetom da je režim solventnosti istovjetan ili privremeno istovjetan s režimom propisanim Zakonom o osiguranju na isti se način tretiraju kao ugovori o reosiguranju s društvima za reosiguranje iz RH, odnosno druge države članice.

Nakon izlaska UK iz EU, ako UK postane treća država, distributeri osiguranja iz UK više neće biti ovlašteni pružati usluge distribucije osiguranja s obzirom da Zakon o osiguranju ne nudi takvu mogućnost distributerima sa sjedištem u trećim državama.

Za HR subjekte koji se bave pružanjem svih navedenih usluga i koje bi namjeravali iste pružati u UK-u, nadležno tijelo UK - *Financial Conduct Authority* je objavilo podatke [vezane uz privremeni režim](#).

RELEVANTNA PRIOPĆENJA EU NADZORNIH TIJELA

[Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala \(ESMA\)](#) i [Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje \(EIOPA\)](#) su objavili mišljenja vezano uz potrebu pripreme financijskih institucija za izlazak UK iz EU, na koja HANFA upućuje svoje subjekte nadzora i korisnike njihovih usluga: [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [7](#), [8](#)